

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-2124524

Αθήνα 1/8/ 2018
Αριθμ. Πρωτ.: 402/66193

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη αιγοπροβατοτροφίας»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 5760/7-5-2018**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Δ. Κωνσταντόπουλος**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στη στήριξη του κτηνοτροφικού κλάδου, σημειώνεται ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) λαμβάνει μέτρα που στοχεύουν στη διευθέτηση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο εν λόγω κλάδος και, συγκεκριμένα, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής κτηνοτροφίας, τη βελτίωση του εισοδήματος των κτηνοτρόφων και την αναβάθμιση των υποδομών τους.

Βασικά εργαλεία για την υλοποίηση των ανωτέρω στόχων είναι το Υπομέτρο 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών», το Υπομέτρο 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/ εμπορία ή/και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων», ο Αναπτυξιακός Νόμος 4399/2016, τα Μέτρα Προώθησης-Προβολής αγροτικών προϊόντων, καθώς και μία σειρά από θεσμικές παρεμβάσεις, όπως η προώθηση και η στήριξη της δημιουργίας ομάδων παραγωγών μέσα από τις οποίες θα στηριχθεί η διαπραγματευτική ικανότητα των παραγωγών. Μέσω της δημιουργίας διεπαγγελματικών οργανώσεων όλοι οι εμπλεκόμενοι παράγοντες θα διαβουλεύονται και θα αποφασίζουν ισότιμα για όλα τα θέματα που τους αφορούν άμεσα και θα επιλύουν ζητήματα, όπως οι συμβολαιακές σχέσεις μεταξύ παραγωγών και μεταποιητών, ο ουσιαστικός αυτοέλεγχος της αγοράς, οι αναγκαίες αναπτυξιακές πρωτοβουλίες, η οργανωμένη και συντονισμένη μέριμνα για την ενίσχυση των εξαγωγών των ελληνικών κτηνοτροφικών προϊόντων κ.ά.

Επίσης, σε εφαρμογή του άρθρου 52 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, προβλέπεται η χορήγηση συνδεδεμένης στήριξης στους κτηνοτρόφους βοοτροφικών και αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων.

Συγκεκριμένα:

➤ Τομέας βοοτροφίας

Σε εφαρμογή του άρθρου 52 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κεφαλαίου 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 639/2014 της Επιτροπής, προβλέπεται η χορήγηση συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα του βόειου κρέατος μέχρι το 2020. Σκοπός της εν λόγω ενίσχυσης είναι η διατήρηση της εγχώριας παραγωγής του βόειου κρέατος στα τρέχοντα επίπεδα παραγωγής και, παράλληλα, η αξιοποίηση του αναπαραγωγικού δυναμικού της χώρας μας με σταδιακή βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου. Για το έτος 2017 και μετά, η χορήγηση της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα των βοοειδών πραγματοποιείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις

που θεοπίστηκαν με την αριθμ. 1639/65123/15-6-2017 απόφαση του Υπουργού και Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Λεπτομέρειες εφαρμογής της χορήγησης συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα του βόειου κρέατος σύμφωνα με το άρθρο 52 του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και το κεφάλαιο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 639/2014 της Επιτροπής από το έτος 2017 και εφεξής.» (Β' 2212/2017). Ο ετήσιος προϋπολογισμός της συνδεδεμένης ενίσχυσης για το έτος 2017 που θα χορηγηθεί στους δικαιούχους βοοτρόφους, ανέρχεται σε 36.336.635 €.

➤ Τομέας αιγοπροβατοτροφίας

Σε εφαρμογή του άρθρου 52 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κεφαλαίου 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 639/2014 της Επιτροπής, προβλέπεται η χορήγηση συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα πρόβειου και αίγειου κρέατος μέχρι το 2020. Σκοπός της εν λόγω ενίσχυσης είναι η διατήρηση της εγχώριας παραγωγής του πρόβειου και αίγειου κρέατος στα τρέχοντα επίπεδα παραγωγής. Για το έτος 2017 και μετά, η χορήγηση της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα της αιγοπροβατοτροφίας πραγματοποιείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις, που θεοπίστηκαν με την αριθμ. 1629/64708/2017 απόφαση του Υπουργού και Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός λεπτομερειών χορήγησης της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα πρόβειου και αίγειου κρέατος, σύμφωνα με το άρθρο 52, του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 του Συμβουλίου και το κεφάλαιο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 639/2014 της Επιτροπής από το έτος 2017» (Β' 2127/21-06-2017). Ο ετήσιος προϋπολογισμός της συνδεδεμένης ενίσχυσης για το έτος 2017 που θα χορηγηθεί στους δικαιούχους αιγοπροβατοτρόφους, ανέρχεται σε 50.978.015 €.

Επιπρόσθετα, χορηγείται ενίσχυση στους κτηνοτρόφους, που δραστηριοποιούνται στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους και παραδίδουν το παραγόμενο γάλα (αγελαδινό, αίγιο και πρόβειο) σε εγκεκριμένες μεταποιητικές επιχειρήσεις της περιοχής για την παραγωγή παραδοσιακών τυριών και γιαούρτης. Η ενίσχυση για το έτος 2017 και μετά ανέρχεται σε 2.866.000€. Ως εκ τούτου, ενισχύεται ακόμη περισσότερο το εισόδημα του Έλληνα κτηνοτρόφου, ενώ δίδεται διέξοδος στη μεταποιητική βιομηχανία εξεύρεσης ποιοτικής πρώτης ύλης.

Επίσης, ο Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθμ. 1337/2013 της Επιτροπής θεσπίζει κανόνες σχετικά με την ένδειξη της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης στην επισήμανση νωπών, διατηρημένων με απλή ψύξη ή κατεψυγμένων κρεάτων και, συγκεκριμένα, για τα προβατοειδή και αιγοειδή η ένδειξη «Εκτροφή» αναφέρεται στο Κράτος Μέλος ή στην τρίτη χώρα όπου έλαβε χώρα η τελευταία περίοδος εκτροφής, διάρκειας τουλάχιστον έξι μηνών, ή, σε περίπτωση που το ζώο έχει σφαγεί σε ηλικία μικρότερη των έξι μηνών, στο Κράτος Μέλος ή στην τρίτη χώρα όπου έλαβε χώρα η συνολική εκτροφή.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1337/2013, «Ελληνικά» δύναται να επισημανθούν τα κρέατα μόνο εάν αποδεικνύεται από την επιχείρηση, με τρόπο ικανοποιητικό, ότι το κρέας έχει αποκτηθεί από ζώα που έχουν γεννηθεί, εκτραφεί και σφαγεί στην Ελλάδα.

Όσον αφορά στη στήριξη της γαλακτοπαραγωγού κτηνοτροφίας, αποτυπώνονται τα διαθέσιμα εργαλεία στήριξης της ως εξής:

- μέσα από τις άμεσες ενισχύσεις, την ενίσχυση του γάλακτος των μικρών νησιών του Αιγαίου Πελάγους και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020. Το νέο ΠΑΑ θα αποτελέσει πηγή χρηματοδότησης για τη στήριξη των Οργανώσεων Παραγωγών, για τη δημιουργία τους αλλά και την εμπορική δραστηριοποίησή τους, καθώς και για τις ευρύτερες συμπράξεις τους με ερευνητικά κέντρα ή φορείς για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους, την ανάπτυξη καινοτομιών, καθώς και, ενδεχομένως, τη δημιουργία συμπράξεων πρωτογενούς παραγωγής και μεταποίησης/εμπορίας/διάθεσης των προϊόντων στην κατεύθυνση της ενίσχυσης των τοπικών προϊόντων, του εξαγωγικού προσανατολισμού και της διασύνδεσης με τον τουρισμό.

- μέσα από τη δημιουργία βιώσιμων Οργανώσεων Παραγωγών, η οποία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη ενίσχυσης της διαπραγματευτικής δύναμης των παραγωγών γάλακτος, όπου και αν οι εν λόγω παραγωγοί βρίσκονται ανά τη χώρα. Συντονισμένοι θα έχουν τη δυνατότητα να διαπραγματευτούν καλύτερα τόσο τις τιμές των προϊόντων τους όσο και τις τιμές και το κόστος των εισροών τους, ενώ ενωμένοι θα μπορούν να διαχειριστούν τις όποιες κρίσεις ανακύψουν, όπως, την αναζήτηση εναλλακτικής διάθεσης του προϊόντος τους, εάν παραστεί ανάγκη.

- μέσα από τη στήριξη των μικρών μονάδων παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων, καθετοποιημένων ή μη, για τις οποίες έχουν εκδοθεί εθνικά μέτρα και παρεκκλίσεις από το Ενωσιακό πλαίσιο των Κανονισμών (ΕΚ) αριθμ. 852/2004 και αριθμ. 853/2004, στην κατεύθυνση της στήριξης και της διευκόλυνσης της μικρής, τοπικής και παραδοσιακής παραγωγής [αριθμ. 3724/162303/2014 ΚΥΑ «Εθνικά μέτρα και παρεκκλίσεις στον τομέα των τροφίμων ζωικής προέλευσης σε εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) 852/2004 και (ΕΚ) 853/2004» (Β 3438)].

- μέσα από την προσπάθεια της προβολής και προώθησης των γαλακτοκομικών προϊόντων που παράγονται από εγχώρια πρώτη ύλη. Συγκεκριμένα, επισημαίνεται ότι έχει θεσπιστεί το Εθνικό Σήμα σε εφαρμογή του ν. 4072/2012. Με βάση την αριθμ. Κ4-7838/28-05-2014 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Κανονισμός Απονομής Ελληνικού Σήματος στο γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα» (Β' 1432/04-06-2014) ως φορέας απονομής του Ελληνικού Σήματος στο γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα ορίστηκε ο ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ, στον οποίο υποβάλλονται οι σχετικές αιτήσεις από ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις. Απαιτούνται προώθηση και γνωστοποίηση στο ευρύ καταναλωτικό κοινό της διαφοροποίησης του εν λόγω σήματος, η οποία θα γίνει συντονισμένα από την αρμόδια Γενική Γραμματεία Εμπορίου.

- μέσα από τη δημιουργία ειδικής συλλογικής ταυτότητας για τα ελληνικά γαλακτοκομικά προϊόντα από έναν συλλογικό φορέα, όπως μία Διεπαγγελματική Οργάνωση. Συγκεκριμένα, για τη ΦΕΤΑ θα πρέπει να σχηματιστεί μία τέτοια Οργάνωση, η οποία θα λειτουργεί προς την κατεύθυνση του αυτοελέγχου της αγοράς του τυριού, καθώς και της στρατηγικής ανάπτυξης και προώθησής της μέσα από ευρύτερη συναίνεση και συνεννόηση όλων των δρώντων στην αλυσίδα παραγωγής και εμπορίας του προϊόντος.

Πλέον των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι η προώθηση της κτηνοτροφίας, η οποία αποτελεί μία από τις βασικές στρατηγικές επιλογές του ΥΠΑΑΤ, αποτυπώθηκε τόσο στο σχέδιο Στρατηγικής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) για την περίοδο 2014-2020, όσο και στο εγκεκριμένο από την Ε.Ε. Πρόγραμμα που βρίσκεται στην ιστοσελίδα www.agrotikianaptixi.gr.

Αναλυτικότερα, αναφέρεται ότι ως βασικός στόχος για την ανάπτυξη της γεωργίας και της κτηνοτροφίας τέθηκε η στήριξη σε «Αγρο-διατροφικά προϊόντα που έως σήμερα διαμορφώνουν αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο (κυρίως κτηνοτροφικά ή που επηρεάζουν την κτηνοτροφία)», με στόχο κυρίως την αύξηση της εγχώριας παραγωγής ή/και την αντικατάσταση των εισαγόμενων προϊόντων με συναφή ανταγωνιστικότερα (ποιότητα, χαμηλό κόστος) εγχώρια προϊόντα.

Η στρατηγική για την αγροτική ανάπτυξη την περίοδο 2014-2020 έχει ιεραρχήσει υψηλά στις επιλογές της τη μετατροπή του αρνητικού ισοζυγίου εισαγωγών-εξαγωγών στον αγροτικό τομέα σε θετικό, θέτοντας έναν διττό στόχο:

- αφενός να παρέμβει για να διατηρήσει ή/και βελτιώσει τα θετικά οφέλη από την αύξηση των εξαγωγών των αγρο-διατροφικών προϊόντων που ήδη εξάγονται και έχουν συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών χωρών και
- αφετέρου να αυξήσει την παραγωγικότητα των προϊόντων που διαμορφώνουν αρνητικά το εμπορικό ισοζύγιο, δημιουργώντας μία σχετική εσωτερική αυτάρκεια, αλλά και ενισχύοντας με τις κατάλληλες δράσεις τις προϋποθέσεις αντικατάστασης των εισαγόμενων προϊόντων με ανταγωνιστικότερα (κόστους, ποιότητας και εμφάνισης εγχώριων).

Η στόχευση για την πρώτη κατηγορία αγροτικών προϊόντων αφορά σε όλο το αγρο-διατροφικό σύστημα, συμπεριλαμβανομένων και των κτηνοτροφικών προϊόντων. Τα εγχώρια παραγόμενα αγρο-διατροφικά προϊόντα έχουν ιδιαίτερα συγκριτικά πλεονεκτήματα, τα οποία θα αναδειχθούν μέσω:

- α) της παραγωγής ανταγωνιστικού (ποιότητα, κόστος, εμφάνιση, ιδιαιτερότητα κ.λπ.) αγροτικού προϊόντος, με σταθερά και αναγνωρίσιμα χαρακτηριστικά και ποσότητες, οι οποίες θα ικανοποιούν τη διεθνή και εσωτερική αγορά και θα διατηρούν την αύξηση της προστιθέμενης αξίας τους εντός της χώρας,
- β) της διαφοροποίησης προς νέα και καινοτόμα αγροτικά προϊόντα, τα οποία απαιτούν οι καταναλωτές στις εγχώριες και διεθνείς αγορές και
- γ) της διείσδυσης στις διεθνείς αγορές και της διεκδίκησης μεγαλύτερου μεριδίου αυτών.

Οι παρεμβάσεις για την επίτευξη αυτού του στόχου θα υλοποιούνται σε συνέργεια με τις δράσεις των συνολικότερων εθνικών επιλογών για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την προώθηση των εξαγωγών και τη δημιουργία ελληνικού “brand name”.

Για τη δεύτερη κατηγορία προϊόντων που αφορά κυρίως σε συγκεκριμένα κτηνοτροφικά προϊόντα (βόειο και χοιρινό κρέας κυρίως καθώς και αγελαδινό γάλα) ή προϊόντα που συνδέονται άμεσα με την κτηνοτροφία (ζωοτροφές), το ΥΠΑΑΤ θα παρέμβει με μία ευρύτατη δέσμη δράσεων, παρεμβαίνοντας τόσο στις κτηνοτροφικές και μεικτές αγροτικές εκμεταλλεύσεις, όσο και στη μεταποίηση των κτηνοτροφικών προϊόντων.

Βασική προτεραιότητα αποτελεί η επίλυση του διαρθρωτικού προβλήματος της ηλικιακής σύνθεσης του γεωργο-κτηνοτροφικού τομέα με την παροχή κινήτρων στο μέτρο των νέων γεωργών, το οποίο έχει ήδη προκηρυχθεί δύο φορές (με διαθέσιμους πόρους 300 εκατ. € και με αυξημένα ποσά ενίσχυσης έναντι λοιπών δικαιούχων για τους νέους γεωργούς που θα συμμετάσχουν σε επενδυτικά προγράμματα), κατά προτεραιότητα, σε νέους αγροτικών ή μη περιοχών, που θέλουν να ασχοληθούν με τη γεωργία και την κτηνοτροφία αλλά και με την επαγγελματική τους κατάρτιση (μέτρο κατάρτισης, το οποίο έχει, επίσης, προκηρυχθεί) μέσω του συστήματος συμβουλών (μέτρο γεωργικών συμβουλών) που θα τους υποστηρίζει.

Επίσης, έχουν σχεδιαστεί παρεμβάσεις όσον αφορά στην έμμεση μείωση του κόστους, παρέχοντας κίνητρα κυρίως για:

- εκσυγχρονισμούς γεωργο-κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και καθετοποιήσεις μονάδων στα μέτρα των σχεδίων βελτίωσης (έχει ήδη προκηρυχθεί με 318 εκατ. €) και της μεταποίησης (έχει ήδη προκηρυχθεί με 150 εκατ. € για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. €) αντίστοιχα,
- παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας (στο μέτρο σχεδίων βελτίωσης),
- συλλογική χρήση και επεξεργασία των αποβλήτων των γεωργο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων (συνδυασμός των μέτρων ομάδες παραγωγών και σχέδια βελτίωσης),
- τυπικές και άτυπες συνεργασίες (ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, συνεργατικά σχήματα, επιχειρησιακές ομάδες στα μέτρα των ομάδων παραγωγών, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 25 εκατ. €, και της συνεργασίας που θα προκηρυχθεί άμεσα).

Επιπρόσθετα, έχουν σχεδιαστεί γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις, όπως στην κτηνοτροφία, για την ορθολογική διαχείριση βοσκοτόπων, με στόχο την αυτάρκεια σε ζωοτροφές, καθώς, επίσης, και δράσεις για τη διατήρηση των εγχώριων φυλών.

Προτεραιότητα, επίσης, δίνεται στις καλλιέργειες που παρέχουν μεγάλη δυνατότητα υποκατάστασης εισαγωγών (λόγω υψηλής τιμής εισαγωγής), όπως οι ζωοτροφές ή λόγω της δυνατότητας ανταγωνιστικής παραγωγής τους στην Ελλάδα (πχ κτηνοτροφικά ψυχανθή κ.λπ.).

Παράλληλα, έχει επισημανθεί η σημασία της γεωργίας και της κτηνοτροφίας στην παραγωγή τοπικών-ποιοτικών γεωργικών προϊόντων στις ορεινές-ημιορεινές περιοχές, καθώς, επίσης, και των τοπικών φυλών ζωικού κεφαλαίου στην ενίσχυση του δυναμικού προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος και στις ασθένειες.

Όσον αφορά στον ελεγκτικό μηχανισμό της διακίνησης γάλακτος και προϊόντων γάλακτος, σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο λειτουργίας της Ε.Ε., η διακίνηση γάλακτος μεταξύ των Κρατών-Μελών της Ε.Ε. με σκοπό τη μεταποίηση και την παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων ή άλλων τροφίμων δεν αντίκειται στην εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

Η χώρα μας, μετά τη διαβούλευση στο πλαίσιο της Ε.Ε., θέσπισε με τον ν. 4492/2017 (Α' 156) και την αριθμ. 1710/51865/4-4-2018 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Λεπτομέρειες εφαρμογής των άρθρων 5 και 7 του ν. 4492/2017 (ΦΕΚ Α' 156) περί της υποχρεωτικής επισήμανσης προέλευσης στο γάλα και στα γαλακτοκομικά προϊόντα» (Β' 1295/12-4-2018) την υποχρεωτική αναγραφή προέλευσης του γάλακτος στα γαλακτοκομικά προϊόντα, η οποία τέθηκε σε πλήρη εφαρμογή στις 19-4-2018 και αναμένεται να λειτουργήσει προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της διαφάνειας της αγοράς, της στήριξης της ελληνικής κτηνοτροφίας και της αποφυγής παραπλάνησης του καταναλωτή. Η υποχρεωτική αναγραφή προέλευσης αφορά στο σύνολο των γαλακτοκομικών προϊόντων και όχι μόνο στα προϊόντα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ), τα οποία τυγχάνουν ήδη ειδικής προστασίας. Ως εκ τούτου, είναι υποχρεωτική η αναγραφή της προέλευσης του εισαγόμενου γάλακτος που χρησιμοποιήθηκε στην παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων, κάτι που δεν ίσχυε μέχρι σήμερα για τα προϊόντα που δεν είναι

ΠΟΠ και δεν ήταν δυνατόν να απαιτηθεί από τους μεταποιητές-παραγωγούς γαλακτοκομικών προϊόντων, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να ισοσκελιστεί το συνολικό ισοζύγιο γάλακτος στη χώρα.

Ως προς το σύστημα ελέγχου της διακίνησης γάλακτος και προϊόντων γάλακτος, σημειώνεται ότι το εν λόγω σύστημα ρυθμίζεται μέσω των ισοζυγίων εισροών και εκροών στη χώρα μας βάσει:

- της αριθμ. 175180/15-7-2011 απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 296113/2006 (Β' 1414) Κοινής Υπουργικής Απόφασης με θέμα 'Μέτρα για τον έλεγχο της παραγωγής, αξιοποίησης, μεταποίησης, τυποποίησης, διακίνησης και εμπορίας για το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα'» (Β' 1721/2-8-2011)

και

- της αριθμ. 1678/111284/14-10-2015 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Λεπτομέρειες εφαρμογής της υπ' αριθμ. 175180/2011 (Β' 1721) Κοινής Υπουργικής Απόφασης και ρυθμίσεις σχετικά με τη διαδικτυακή σύνδεση επιχειρήσεων του γαλακτοκομικού τομέα στο πληροφοριακό σύστημα ΑΡΤΕΜΙΣ» (Β' 2257/20-10-2017).

Στο εν λόγω θεσμικό πλαίσιο προβλέπεται όλο το σύστημα ελέγχου, το οποίο είναι ίδιο για όλη τη χώρα, με τα κλιμάκια ελέγχου, τη διαδικασία διεξαγωγής των ελέγχων, τη διαδικασία κυρώσεων, στην περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων, και, πλέον, τη διαδικτυακή διασύνδεση των επιχειρήσεων του γαλακτοκομικού τομέα με το σύστημα ΑΡΤΕΜΙΣ με σκοπό τον έλεγχο της αγοράς και την πάταξη των φαινομένων της παραπλάνησης του καταναλωτή. Επισημαίνεται ότι ο διοικητικός έλεγχος περιλαμβάνει τον έλεγχο υποχρέωσης υποβολής ισοζυγίου γάλακτος μηνιαίως από τις επιχειρήσεις μέσω του συστήματος ΑΡΤΕΜΙΣ όπου και εάν αυτές έχουν την έδρα τους.

Τα ανωτέρω αφορούν στον συστηματικό τακτικό έλεγχο στην αγορά του γάλακτος, ενώ πραγματοποιούνται με συνέργεια δράσεων και συνασπισμό δυνάμεων από μικτά ελεγκτικά κλιμάκια όλων των φορέων του ΥΠΑΑΤ, όπως και σε άλλες κατηγορίες τροφίμων, έκτακτοι στοχευμένοι έλεγχοι με τη συνδρομή και άλλων φορέων και θεσμών, όπως του Συντονιστικού Κέντρου Εποπτείας Αγοράς και Αντιμετώπισης Παραεμπορίου (ΣΥΚΕΑΑΠ).

Αναλυτικότερα, αναφέρεται ότι η επικοινωνία βάσεων δεδομένων και ανθρώπων, απαραίτητα στοιχεία για την οργάνωση και διεξαγωγή αποτελεσματικών και στοχευμένων ελέγχων, είναι ένα από τα επόμενα βήματα που θα επιχειρηθούν σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, ώστε να αντιμετωπιστούν φαινόμενα παραπλάνησης, ελληνοποιήσεων και απάτης, είτε αυτά σχετίζονται με ενδοκοινοτικό είτε με εμπόριο τρίτων χωρών.

Συγκεκριμένα, απαιτείται:

- μία νέα ολιστική προσέγγιση στην εκπαίδευση και την κατάρτιση των ελεγκτών και οπωσδήποτε συνέργειες και συνάσπιση δυνάμεων και εμπειρογνωμοσύνης

και

- ανταλλαγή πληροφοριών και δεδομένων όχι μόνο μέσω της ενοποίησης πληροφοριακών βάσεων του ΥΠΑΑΤ αλλά ευρύτερα μέσα από την άμεση πρόσβαση και σε δεδομένα άλλων Υπουργείων και φορέων, όπως του Υπουργείου Οικονομικών.

Αναφορικά με την χρήση γάλακτος για την παρασκευή ΦΕΤΑΣ, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία της Ε.Ε., η ονομασία «ΦΕΤΑ» μπορεί να χρησιμοποιείται για το τυρί που παράγεται σε οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή της Ελλάδας, με παραδοσιακή τεχνολογία, από γάλα πρόβειο ή μίγμα αυτού με αίγιο, σε αναλογία μέχρι 30%, που προέρχεται από την ίδια περιοχή. Το γάλα πρέπει να προέρχεται από τοπικές φυλές προβάτων και αιγών που εκτρέφονται παραδοσιακά, με εκτατικό ή ημiekτατικό σύστημα, είναι προσαρμοσμένες στην περιοχή παρασκευής της ΦΕΤΑΣ και η διατροφή τους βασίζεται στη χλωρίδα της εν λόγω περιοχής. Το γάλα πρέπει να είναι, νωπό ή παστεριωμένο, πλήρες και να προέρχεται από αμέλξεις που γίνονται δέκα ημέρες τουλάχιστον μετά τον τοκετό.

Το ΥΠΑΑΤ, στοχεύοντας τόσο στη διασφάλιση της αυθεντικότητας όλων των προϊόντων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ), ιδιαίτερα της ΦΕΤΑΣ, όσο και στην προστασία του καταναλωτή από αθέμιτες πρακτικές, έχει θεσπίσει Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ), όπου ορίζει τον ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ ως Αρμόδια Αρχή Ελέγχου και Πιστοποίησης για τα προϊόντα ΠΟΠ και ΠΓΕ.

Ο ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ, ως αρμόδια αρχή για τον έλεγχο και την πιστοποίηση των 105 Προϊόντων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ), διενεργεί ελέγχους και χορηγεί πιστοποίηση σε επιχειρήσεις παραγωγής, συσκευασίας και εμπορίας των προϊόντων αυτών. Επίσης, διενεργεί ελέγχους στα σημεία χονδρικής και λιανικής πώλησης, προκειμένου να διαπιστωθεί η ορθή χρήση των ενδείξεων, σημάτων και συμβόλων που φέρουν τα προϊόντα ΠΟΠ/ΠΓΕ και να διαπιστωθεί τυχόν διάθεση στην αγορά προϊόντων που φέρουν καταχρηστικά ενδείξεις σήματα ή σύμβολα που παραπέμπουν σε ΠΟΠ/ΠΓΕ προϊόντα.

Όσον αφορά στις μονάδες παραγωγής προϊόντων ΠΟΠ/ΠΓΕ, ο ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ ελέγχει την παραγωγική διαδικασία και την προέλευση της πρώτης ύλης. Κατά τον έλεγχο πραγματοποιείται διασταύρωση των φορολογικών παραστατικών, όπως απογραφή αποθήκης, τιμολόγια αγοράς και παραλαβής πρώτων και βοηθητικών υλών, τιμολόγια πώλησης του προϊόντος, καθώς και αρχεία που τηρεί η επιχείρηση, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ικνηλασιμότητα των προϊόντων από την παραλαβή της πρώτης ύλης έως το τελικό προϊόν. Παρακολουθείται, επίσης, η παραγωγική διαδικασία και διενεργούνται εργαστηριακές αναλύσεις, όπου χρειάζεται, καθώς και επιτόπιοι έλεγχοι στον πρωτογενή τομέα.

Εφόσον, στο πλαίσιο των ελέγχων του ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ σε σημεία χονδρικής/ λιανικής πώλησης ή σε αποθηκευτικούς χώρους επιχειρήσεων παραγωγής ή από περιήγηση του Οργανισμού στο διαδίκτυο (ιστοσελίδες επιχειρήσεων και ηλεκτρονικό εμπόριο/e-shops) ή από τη διαβίβαση ελέγχων άλλων υπηρεσιών του δημοσίου ή από καταγγελίες τρίτων, διαπιστώνονται παρατυπίες ή παραβάσεις της κείμενης εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας που αφορούν σε προϊόντα ΠΟΠ/ΠΓΕ, οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις παραπέμπονται στην Α' βάθμια επιτροπή εξέτασης Παρατυπιών και Παραβάσεων του ΥΠΑΑΤ, προκειμένου να επιβληθούν κυρώσεις.

Εάν ευρήματα των ανωτέρω ελέγχων κριθούν από τον ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ ως προφανείς παραβάσεις, ζητείται, σε εφαρμογή της παρ. 9 του άρθρου 13 της αριθμ. 261611/7-3-2007 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, Οικονομίας & Οικονομικών, Ανάπτυξης και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (Β' 406/22-3-2007), η συνδρομή των αρμόδιων Υπηρεσιών του Δημοσίου (ΕΦΕΤ & ΔΑΟΚ), προκειμένου να δεσμευτούν άμεσα όλα τα προϊόντα της κάθε παρτίδας που διαπιστώθηκε το πρόβλημα ή η απάτη και να αναδιανεμηθούν στην αγορά με την κατάλληλη επισήμανση.

Ο ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ διαθέτει όλα τα στοιχεία που αφορούν τόσο στις ποσότητες κάθε μορφής γάλακτος που εισάγονται, όσο και τα προϊόντα, στα οποία αυτές χρησιμοποιούνται, δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον χώρο, αποστέλλουν στον Οργανισμό Μηνιαίες Δηλώσεις Ισοζυγίου Γάλακτος (Μ.Δ.Ι.Γ.) ή/και Μηνιαίες Δηλώσεις Προμήθειας ειδών γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων (Μ.Δ.Π.Γ.).

Αναφέρεται ότι σκοπός των ισοζυγίων γάλακτος είναι ο έλεγχος της νόμιμης χρήσης όλων των ειδών γάλακτος στα διάφορα γαλακτοκομικά προϊόντα, της τήρησης της συμβατικής υποχρέωσης των επιχειρήσεων για μη χρήση πρώτων υλών προέλευσης τρίτων χωρών για παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων σε εγκαταστάσεις μεταποίησης που έχουν επιδοτηθεί από εθνικά ή κοινοτικά προγράμματα, της ορθότητας των ισχυρισμών για τη γεωγραφική προέλευση της πρώτης ύλης που χρησιμοποιήθηκε στην παραγωγή συγκεκριμένων γαλακτοκομικών προϊόντων και της διακίνησης, διάθεσης και παράδοσης υποπροϊόντων γάλατος.

Οι επιχειρήσεις γάλακτος έχουν το δικαίωμα να πραγματοποιούν αγορές γάλακτος, οι οποίες δηλώνονται στον ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ ως γάλα ελληνικό, γάλα Ευρωπαϊκής Ένωσης, γάλα τρίτων χωρών, σε όποια μορφή και από όποια χώρα επιθυμούν, αρκεί να τεκμηριώνουν σε ημερήσια βάση την ανάλωσή του ανά προϊόν. Τα παραπάνω αποτελούν αντικείμενο των ελέγχων που διενεργεί ο ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ. Στους ελέγχους που πραγματοποιεί ο ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις επιχειρήσεις που αύξησαν τη χρήση εισαγόμενου γάλακτος για την παραγωγή των προϊόντων τους, ενώ έλεγχοι πραγματοποιούνται, όπως προαναφέρθηκε, και από μικτά κλιμάκια, στα οποία συμμετέχουν ο ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ, ο ΕΦΕΤ και το Συντονιστικό Κέντρο Εποπτείας Αγοράς και Αντιμετώπισης Παραεμπορίου

(ΣΥΚΕΑΑΠ), υπό την εποπτεία του ΥΠΑΑΤ, με στόχο να διασφαλιστεί η τήρηση της νομιμότητας σε όλα τα επίπεδα.

Σημειώνεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ στις 12 Ιουλίου 2018 ομόφωνα αποφάσισε τα ακόλουθα:

- Την αποστολή στον αρμόδιο Εισαγγελέα για τις νόμιμες ενέργειες αναφοράς και έκθεσης ελέγχου, που πραγματοποιήθηκε στις 07.05.2018 από μικτό κλιμάκιο επιθεωρητών – ελεγκτών της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ελέγχων Γάλακτος και Κρέατος του ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ σε συνεργασία με την Υποδιεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας Β. Ελλάδος σε εταιρεία «Σφαγείο – Εμπορία Κρέατος», που εδρεύει στη Θεσσαλία και φέρεται ότι την περίοδο από 14.03.2018 έως 7.05.2018 διέθεσε στην αγορά επτακόσια τριάντα τέσσερα (734) αρνιά προέλευσης «Ρουμανίας» ως «Ελληνικά».
- Την βεβαίωση προστίμων προς είσπραξη, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ, στις αρμόδιες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (ΔΟΥ), που έχουν επιβληθεί σε δεκαεννέα (19) επιχειρήσεις παραγωγής, μεταποίησης, τυποποίησης, διακίνησης και εμπορίας γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων, οι οποίες καθυστέρησαν ή δεν υπέβαλαν τη «Μηνιαία Δήλωση Ισοζυγίου Γάλακτος» για το έτος 2016 και τα οποία πρόστιμα έχουν καταστεί οριστικά.
- Την επιβολή προστίμου σε επιχειρήσεις παραγωγής, μεταποίησης, τυποποίησης, διακίνησης και εμπορίας γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων, που δεν υπέβαλαν έγκαιρα ή καθόλου τη «Μηνιαία Δήλωση Ισοζυγίου Γάλακτος» για μέρος ή όλο το έτος 2017.
- Την εισήγηση και αποστολή πίνακα είκοσι τεσσάρων (24) επιχειρήσεων αγοραστών γάλακτος στη Δ/ση Αξιοποίησης & Τεχνολογίας Τροφίμων, Τμήμα Αξιοποίησης Γάλακτος & Γαλακτοκομικών Προϊόντων του ΥΠΑΑΤ, προκειμένου να τους επιβληθούν τα προβλεπόμενα πρόστιμα σύμφωνα με το άρθρο 6 της ΚΥΑ 2038/133890/2.12.2015 (ΦΕΚ 2711Β). Οι επιχειρήσεις αυτές δεν δήλωσαν, ως όφειλαν στοιχεία εισκομίσεων αγελαδινού, πρόβειου ή/ & γίδινου γάλακτος κατά το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2017.

Σύμφωνα με τα στοιχεία από τις δηλώσεις εισκομίσεων, η μέση τιμή του πρόβειου γάλακτος στο σύνολο της χώρας παρουσιάζει ελαφρά πτώση από 0,95 ευρώ το κιλό το 2016 σε 0,93 ευρώ το κιλό το έτος 2017. Η μέση τιμή του γίδινου γάλακτος διαμορφώθηκε σε 0,57 ευρώ το κιλό το 2017 από 0,58 ευρώ το κιλό το έτος 2016.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ, το πρώτο 9μηνο του 2017 οι παραγόμενες ποσότητες ελληνικού πρόβειου και γίδινου γάλακτος που χρησιμοποιήθηκαν από τις επιχειρήσεις μεταποίησης και παραγωγής τυροκομικών και λοιπών γαλακτοκομικών προϊόντων, ανήλθαν σε 548.609 και 134.897 τόνους αντίστοιχα. Το γάλα αυτό αναλώθηκε κυρίως για την παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ (79% του πρόβειου και 43% του γίδινου). Πιο συγκεκριμένα, και σύμφωνα πάντα με τις Μ.Δ.Ι.Γ., η παραγόμενη ποσότητα ΦΕΤΑΣ το 9μηνο του 2017 ανήλθε σε 105.293 τόνους, ενώ παρήχθησαν και 12.521 τόνοι λοιπών τυριών ΠΟΠ. Για την παραγωγή τους χρησιμοποιήθηκαν 432.324 τόνοι πρόβειου, 57.625 τόνοι γίδινου και 12.280 τόνοι αγελαδινού γάλακτος.

Συμπερασματικά, αναφέρεται ότι:

- Οι παραγόμενες ποσότητες πρόβειου και γίδινου γάλακτος στη χώρα μας ανταποκρίνονται ως προς την επάρκειά τους στην παραγωγή των προϊόντων ΠΟΠ της αντίστοιχης περιόδου.
- Από τα στοιχεία και από τους ελέγχους του ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ δεν προκύπτει η χρήση εισαγόμενου γάλακτος σε ΠΟΠ προϊόντα.

Μέλημα του Οργανισμού είναι η θωράκιση της διαφάνειας και της αξιοπιστίας των ελέγχων και του συστήματος πιστοποίησης, με στόχους την προστασία των συμφερόντων των παραγωγών, την εδραίωση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών στα προϊόντα και την αποφυγή φαινομένων παραπλάνησής τους.

Αναφορικά με τις τιμές του γάλακτος, σημειώνεται ότι οι τιμές παραγωγού των κτηνοτροφικών προϊόντων, όπως είναι το γάλα, τόσο στην ελληνική όσο και στην ευρωπαϊκή αγορά, είναι ελεύθερες και διαμορφώνονται σύμφωνα με τους βασικούς κανόνες της αγοράς (προσφορά και ζήτηση). Οποιαδήποτε παρέμβαση του κράτους στη διαμόρφωση των τιμών είναι ασυμβίβαστη προς την ενωσιακή νομοθεσία. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει δυνατότητα κρατικής παρέμβασης στον καθορισμό τους. Ωστόσο, το ΥΠΑΑΤ, στην προσπάθειά του να

στηρίξει τις τιμές πώλησης του εγχώριου γάλακτος και κρέατος, αλλά και να αντιμετωπίσει, γενικότερα, τα προβλήματα διάθεσης των κτηνοτροφικών προϊόντων, εφαρμόζει συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ προγράμματα προώθησης των παραδοσιακών προϊόντων, καθώς και ειδικούς ελέγχους για την εξυγίανση της αγοράς γάλακτος και κρέατος.

Όσον αφορά στα προγράμματα προώθησης Αγροτικών Προϊόντων και, συγκεκριμένα, για τα εγκεκριμένα από την ΕΕ προγράμματα προώθησης ΦΕΤΑΣ, σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο των Κανονισμών (ΕΕ) αριθμ. 1144/2014, 2015/1829 και 2015/1831, υλοποιείται η προώθηση των γεωργικών προϊόντων και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους στην εσωτερική αγορά της ΕΕ και σε τρίτες χώρες.

Σύμφωνα με το από 24-5-2018 Δελτίο Τύπου του ΥΠΑΑΤ, υπεγράφη από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η απόφαση ανάθεσης υλοποίησης δύο προγραμμάτων προώθησης της φέτας στις διεθνείς αγορές, συνολικού ύψους 6,3 εκατ. ευρώ.

Συγκεκριμένα, πρόκειται για προγράμματα με τίτλο «Feta PDO. Let's get real!», τα οποία απευθύνονται:

- στις αγορές της Γερμανίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και της Γαλλίας, συνολικού κόστους 2.916.640 €, με ποσοστό χρηματοδότησης 75% από την Ε.Ε. και
- στις αγορές των ΗΠΑ και του Καναδά, συνολικού κόστους 3.373.224 €, με ποσοστό χρηματοδότησης 85% από την ΕΕ.

Μέσα από τα προγράμματα προώθησης θα αναδειχθούν στις αγορές-στόχους η ποιότητα, η παράδοση, η μοναδικότητα, η γνησιότητα και η αυθεντικότητα που σχετίζονται με την ΦΕΤΑ ΠΟΠ, ώστε να την καταστήσει συνειδητή επιλογή των καταναλωτών, αυξάνοντας έτσι το μερίδιο αγοράς και τις εξαγωγές.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Δ. Κωνσταντόπουλο